

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 982/2024
19.02.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Марине Милановић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Spektra Team ДОО Београд – Земун, МБ ..., чији је пуномоћник Радмило Стојић, адвокат у ..., против туженог Turplex Srb ДОО Београд, МБ ..., чији је пуномоћник Дејан Мартић, адвокат у ..., ради накнаде штете, вредност предмета спора 34.183.132,00 динара, одлучујући о ревизији тужног изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 1Пж 2777/24 од 20.06.2024. године, у седници већа одржаној 19.02.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија, **УКИДА СЕ** пресуда Привредног апелационог суда 1Пж 2777/24 од 20.06.2024. године и предмет се враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни суд у Београду је донео пресуду ЗП 1178/2019 дана 12.03.2024. године којом је одбио предлог туженог да се одреди прекид поступка до правноснажног окончања парнице која тече пред тим судом под број П 522/19, као неоснован; одбио тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати на име накнаде штете износ од 34.183.132,00 динара са законском затезном каматом од 01.08.2018. године до исплате и обавезао тужиоца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 2.005.913,00 динара.

Привредни апелациони суд је пресудом 1Пж 2777/24 од 20.06.2024. године преиначио пресуду Привредног суда у Београду П 1178/2019 од 12.03.2024. године тако што је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати на име накнаде штете износ од 34.183.132,00 динара, са законском затезном каматом од 01.08.2018. године до исплате, обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 2.358.875,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и да тужиоцу исплати износ од 915.900,00 динара на име трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка, због погршено и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011 ... 10/2023 - др. закон) и закључио да је ревизија туженог основана.

Према разлозима првостепене пресуде, на основу чињеничног стања кога је утврдио, првостепени суд је закључио да тужбени захтев није основан, јер није утврђено да постоји узрочно последична веза између радњи туженог и штете настале на страни тужиоца, ни по основу кривице (позивом на одредбу члана 158. Закона о облигационим односима), ни по основу опасне ствари односно опасне делатности (позивом на одредбу члана 173. Закона о облигационим односима). Према закључку првостепеног суда нема доказа да се тужени бавио опасном делатношћу, а није ни власник односно ималац магацинског простора у коме се догодио пожар 31.07.2018. године у коме је дошло до тоталне штете на грађевинском објекту тужиоца. Супротно наводима тужиоца, првостепени суд је нашао да није могло бити утврђено да је електрична инсталација узрок пожара. На основу оцене налаза и мишљења вештака првостепени суд је закључио да је искључена могућност која се наводи у Записнику о вештачењу број 254-11353/18 МУП-а, Управе криминалистичке полиције од 10.10.2018. године, да је пожар највероватније инициран кваром на електричној инсталацији или електричном уређају у центру пожара. Првостепени суд наводи да томе у прилог иде и што је закључак у Записнику заснован на вероватноћи. Да није било квара на електроинсталацији првостепени суд је утврдио и из исказа сведока АА и ББ. Надаље, закључује да све и да је узрок пожара квар на електроинсталацији, а није, јер за то нема доказа, не би постојала одговорност туженог као закупца предметног простора, већ лица које је закуподавац, јер је на њему да води рачуна о исправности електроинсталација, да отклања кварове и евентуалне неправилности на инсталацијама и уређајима. Нема доказа да је тужени одређеном радњом чињења или нечињења узроковао штету насталу на страни тужиоца. Није доказано да је роба коју је тужени држао у магацину опасна ствар, нити је магацин опасна ствар. То су разлози због којих је првостепени суд одбио тужбени захтев.

Другостепени суд сматра да је првостепени суд погрешно применио материјално право на утврђено чињенично стање, али супротно разлозима првостепене пресуде, наводи да је из садржине налаза и мишљења вештака сачињеног у предмету П 220/18 од 17.09.2018. године утврђено да је пожар настао као последица квара на електроинсталацијама објекта магацина у центру пожара. Наводи да је у конкретном случају електрична енергија опасна ствар и да њен ималац одговара за штету која од ње потиче. Према одредби члана 210. Закона о енергетици, крајњи купац, што је у конкретном случају купац магацина, овде тужени, је корисник електричне енергије и има статус сопственика, односно имаоца опасне ствари, што је у конкретном случају електрична енергија, а не магацин. У конкретном случају тужени, према ставу другостепеног суда, није доказао да штета потиче од узрока који се налазио изван опасне ствари, то јест електричне енергије, нити је то тврдио. Тужени је био у обавези да инсталације у свом објекту одржава и да се стара о њиховој исправности, а како је због њихове неисправности дошло до предметног пожара и штете која је наступила за тужиоца, то је тужени одговоран за насталу штету. Стога је позивом на одредбе члана 154., 173. и 174. став 1. Закона о облигационим односима другостепени суд преиначио првостепену пресуду и обавезао туженог да тужиоцу накнади штету исплатом износа по тужбеном захтеву.

Код изнетог у другостепеној пресуди да је утврђено да је пожар у коме је настала штета по тужиоца настао као последица квара на електроинсталацијама објекта магацина у центру пожара, и у вези са електричном енергијом чији је купац тужени, и да је обавеза туженог била да у свом објекту одржава електроинсталације и стара се о њиховој исправности, произилази да је другостепени суд донео пресуду на основу потпуно другачијег чињеничног стања од оног кога је утврдио првостепени суд.

Са тог разлога, основано се у ревизији истиче битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 394. Закона о парничном поступку. Основано се у ревизији истиче да је другостепени суд утврдио другачије чињенично стање него у првостепеној пресуди о томе да је узрок пожара квар на електричној инсталацији, иако је у разлозима за преиначење првостепене пресуде навео примену члана 394. став 4. Закона о парничном поступку, као да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, а да је првостепени суд погрешно применио материјално право. Према одредби члана 394. Закона о парничном поступку другостепени суд ће пресудом да преиначи првостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је он у првостепеној пресуди (тачка 1.), ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима (тачка 2.), ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда (тачка 3.) и ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право. Из разлога другостепене пресуде изричито произилази да је другостепени суд супротно закључку првостепеног суда нашао за доказано да је до пожара дошло због неисправности електричне инсталације у објекту туженог. Другостепена одлука донета је битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 394. Закона о парничном поступку јер такво утврђење није изведено на основу расправе, нити на основу закључка другостепеног суда да је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, на којима је искључиво засновао првостепену пресуду, нити да је првостепени суд из утврђених чињеница извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда.

То је већ разлог због кога је другостепена пресуда укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење по одредби члана 415. Закона о парничном поступку.

У ревизији тужилац указује и на погрешно утврђено чињенично стање о томе да је пожар настао као последица квара на електроинсталацији објекта туженог, затим да је тужени крајњи купац електричне енергије за коју другостепени суд оцењује да је опасна ствар у конкретном случају. Правилност примене материјалног права оспорава и истицањем да другостепени суд није ценио приговор подељене одговорности кога је истакао тужени, тиме да је тужилац допринео да штета настане, односно у најмању руку да буде већа него што је била, с обзиром да његов објекат није имао потребну противпожарну заштиту.

Према разлозима другостепене пресуде, од значаја је погрешан став другостепеног суда да је електрична енергија опасна ствар, у смислу одредбе члана 173. Закона о облигационим односима. Електрична енергија јесте опасна ствар ако се користи помоћу неисправне електричне инсталације, што је у конкретном случају предмет

различитог утврђења од стране првостепеног и другостепеног суда. Дакле, није битна чињеница ко је купац електричне енергије у објекту у коме је настао узрок пожара, већ ко је ималац електричне инсталације, уколико се утврди да је неисправна инсталација узрок пожара. У поновљеном поступку другостепени суд ће оценити правилност утврђеног чињеничног стања о узроцима пожара до кога је дошао првостепени суд оценом изведених доказа, па ће на основу такве оцене и правилном применом процесних одредаба на које је указано, пошто расправи битне чињенице о узроцима пожара, правилном применом материјалног права одлучити о основаности тужбеног захтева.

Из тих разлога је на основу одредаба члана 415. и 416. став 2. Закона о парничном поступку укинута другостепена пресуда и предмет је враћен другостепеном суду на поновно суђење.

**Председник већа - судија
Татјана Миљун, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић